

623

Besluit van 25 oktober 1982, houdende uitvoering van de artikelen 1, derde lid, 19, 22, tweede lid, 23, vierde lid, en 58, eerste lid, van de Binnenschepenwet (Besluit vaarbewijzen binnenvaart)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 21 juli 1982, nr. PJ/S 24489, Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken;

Na overleg met Onze Ministers van Onderwijs en Wetenschappen, van Landbouw en Visserij en van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk;

Gelet op de artikelen 1, derde lid, 19, 22, tweede lid, 23, vierde lid, en 58, eerste lid, in samenhang met de artikelen 17, eerste lid, onder g, 18, eerste en tweede lid, 21 en 55, eerste en vierde lid, van de Binnenschepenwet (Stb. 1981, 678);

De Raad van State gehoord (advies van 31 augustus 1982, nr. 2385/11/8233);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Minister van 12 oktober 1982, nr. PJ/S 26419, Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

§1. Begripsomschrijvingen

Artikel 1

1. In dit besluit wordt verstaan onder:
 - a. «Directeur-Generaal»: de Directeur-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken;
 - b. «vaarbewijs»: het vaarbewijs, bedoeld in artikel 16 van de Binnenschepenwet;
 - c. «klein vaarbewijs»: het klein vaarbewijs, bedoeld in artikel 18, derde lid, eerste volzin, van de Binnenschepenwet;
 - d. «groot vaarbewijs»: het groot vaarbewijs, bedoeld in artikel 18, derde lid, tweede volzin, van de Binnenschepenwet;
 - e. «de aanvrager»: degene die in aanmerking wenst te komen voor de afgifte van een vaarbewijs;
 - f. «geneeskundig onderzoek»: het onderzoek, bedoeld in artikel 21 van de Binnenschepenwet;
 - g. «geneeskundige verklaring»: de verklaring, bedoeld in 21, eerste lid, van de Binnenschepenwet;

h. «eigen verklaring»: de eigen verklaring, bedoeld in artikel 23, tweede lid, van de Binnenschepenwet;

i. «examen»: het onderzoek, bedoeld in artikel 22 van de Binnenschepenwet;

j. «examinator»: de instelling of persoon, aangewezen op grond van artikel 22, eerste lid, van de binnenschepenwet;

k. «gecommitteerde»: de gecommiteerde, aangewezen op grond van artikel 22, vierde lid, van de Binnenschepenwet;

l. «getuigschrift»: de verklaring, bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de Binnenschepenwet.

2. Luchtkusservoertuigen worden voor de toepassing van de artikelen 16, 17, 18, 19, 29, 49, 51, 52, 55 en 56 van de Binnenschepenwet en voor de toepassing van dit besluit met schepen gelijkgesteld.

§2. Soorten vaarbewijzen; aanvraag en over te leggen bescheiden

Artikel 2

De door Onze Minister af te geven vaarbewijzen zijn:

- a. het klein vaarbewijs voor de vaart op de rivieren, kanalen en meren;
- b. het klein vaarbewijs voor de vaart op alle binnenwateren;
- c. het groot vaarbewijs voor de vaart op de rivieren, kanalen en meren;
- d. het groot vaarbewijs voor de vaart op alle binnenwateren.

Artikel 3

1. Een aanvraag tot afgifte van een vaarbewijs wordt schriftelijk ingediend bij het Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken. Bij de aanvraag wordt vermeld welk van de in artikel 2 bedoelde vaarbewijzen wordt verlangd.

2. Bij de aanvraag worden overgelegd:

- a. de geneeskundige verklaring, niet ouder dan een jaar, of een eigen verklaring op grond van artikel 7;
- b. het getuigschrift dat betrekking heeft op het examen voor het verlangde vaarbewijs of een bewijs van bekwaamheid voor de binnenvaart dat door Onze Minister is erkend op de voet van artikel 23, onder b;
- c. een uittreksel uit het persoonsregister, of enig ander bewijsstuk betreffende naam en geboortedatum van de aanvrager;
- d. twee goedgeijkende pasfoto's van de aanvrager, aan de achterkant voorzien van zijn naam, voorletters en geboortedatum;
- e. een bewijs van betaling van het bedrag dat verschuldigd is voor de behandeling van de aanvraag.

3. In geval van ongeldigheid van het vaarbewijs mag geen gebruik worden gemaakt van een eerder overgelegd getuigschrift of erkend bewijs van vaarbekwaamheid.

Artikel 4

De houder van een vaarbewijs kan bij aanvraag van een volgend vaarbewijs in plaats van een stuk als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onder b, zijn vaarbewijs overleggen, mits die overlegging plaatsvindt binnen een jaar na afloop van de geldigheidsduur van zijn vaarbewijs.

Artikel 5

1. De aanvrager die op grond van omstandigheden, bedoeld in artikel 55, eerste lid, van de Binnenschepenwet, om afgifte van een vaarbewijs verzoekt, dient die omstandigheden aannemelijk te maken ter beoordeling van de Directeur-Generaal en zijn aanvraag uiterlijk 1 oktober 1983 in te dienen.

2. Hij dient tevens de bescheiden over te leggen, bedoeld in artikel 3, tweede lid, onder c, d en e, en een eigen verklaring indien hij 65 jaar of ouder is.

§ 3. De geneeskundige verklaring en het geneeskundig onderzoek; de eigen verklaring

Artikel 6

1. Het geneeskundig onderzoek ter afgifte van de geneeskundige verklaring heeft betrekking op de lichamelijke toestand van de aanvrager in het algemeen en in het bijzonder op:

- a. de gezichtsscherpte en het kleuronderscheidingsvermogen;
- b. de gehoorscherppte;
- c. de toestand van het hart en de longen, de bloeddruk;
- d. het functioneren van armen en benen.

2. Tevens wordt onderzocht of zich afwijkingen voordoen die het veilig varen nadelig kunnen beïnvloeden.

3. Het geneeskundig onderzoek en de afgifte van de geneeskundige verklaring geschieden met inachtneming van door Onze Minister vast te stellen regelen. Deze worden in de Nederlandse Staatscourant bekendgemaakt.

Artikel 7

1. In plaats van de geneeskundige verklaring kan een eigen verklaring worden overgelegd door:

- a. de aanvrager van het klein vaarbewijs;
- b. de aanvrager van het groot vaarbewijs voor de vaart op alle binnenwateren, die de 65-jarige leeftijd nog niet heeft bereikt en reeds in het bezit is van een geldig groot vaarbewijs voor de vaart op de rivieren, kanalen en meren;
- c. de aanvrager die niet langer dan een jaar voor het indienen van de aanvraag met gunstig gevolg een onderzoek heeft ondergaan omtrent het voldoen aan geneeskundige eisen, welke gelden voor schippers van rijksvaartuigen, voor loodsen, voor Rijnschippers of voor personen aan wie aan boord van zeeschepen de wacht of het houden van uitkijk kan worden opgedragen;
- d. de aanvrager die niet langer dan een jaar voor het indienen van de aanvraag met gunstig gevolg een onderzoek heeft ondergaan omtrent het voldoen aan geneeskundige eisen in andere gevallen dan onder c bedoeld, welke eisen naar het oordeel van de Directeur-Generaal – gehoord een in artikel 21, tweede lid, van de Binnenschepenwet bedoelde deskundige – in voldoende mate betrekking hebben op de in artikel 6, eerste lid, genoemde onderwerpen;
- e. de aanvrager die bij toepassing van artikel 55, vierde lid, van de Binnenschepenwet 65 jaar of ouder is.

2. De eigen verklaring heeft betrekking op de onderwerpen, bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid.

3. De aanvrager, bedoeld in het eerste lid, onder b, c en d, legt bescheiden over ten bewijze van het feit dat hij voldoet aan de aldaar gestelde vereisten.

4. De eigen verklaring mag niet ouder zijn dan zes maanden.

5. Indien de eigen verklaring op enige afwijking wijst kan door een deskundige, bedoeld in artikel 21, tweede lid, van de Binnenschepenwet, een geneeskundige verklaring worden afgegeven indien hij van oordeel is dat de afwijking het veilig varen niet nadelig zal beïnvloeden.

6. Het opmaken en het beoordelen van de eigen verklaring geschiedt met inachtneming van door Onze Minister vast te stellen regelen. Deze worden in de Nederlandse Staatscourant bekend gemaakt.

§ 4. Het getuigschrift en het examen; de vaartijd

Artikel 8

1. Het getuigschrift wordt afgegeven nadat het examen ter verkrijging van het vaarbewijs met gunstig gevolg is afgelegd.
2. In het getuigschrift wordt vermeld voor welk van de in artikel 2 bedoelde vaarbewijzen het examen is afgelegd.

Artikel 9

1. Het examen ter verkrijging van het klein vaarbewijs voor de vaart op de rivieren, kanalen en meren heeft betrekking op de volgende onderwerpen:
 - a. de wettelijke bepalingen, voor zover deze van belang zijn voor de veiligheid van de vaart op die wateren;
 - b. de behandeling van de voortstuwingswerktuigen; de veiligheidsmaatregelen;
 - c. de waterwegen, de omstandigheden van het vaarwater, elementaire meteorologie;
 - d. het varen en manoeuvreren, de onder bijzondere omstandigheden te nemen maatregelen.
2. Het examen ter verkrijging van het klein vaarbewijs voor de vaart op alle binnenwateren heeft betrekking op de in het eerste lid genoemde onderwerpen en bovendien op:
 - a. de wettelijke bepalingen, voor zover deze van belang zijn voor de veiligheid van de vaart op de Westerschelde, de Eems en de Dollard;
 - b. het gebruik van nautische bescheiden;
 - c. de koers- en plaatsbepaling;
 - d. meteorologie.

Artikel 10

1. Het examen ter verkrijging van het groot vaarbewijs voor de vaart op de rivieren, kanalen en meren heeft betrekking op de onderwerpen bedoeld in artikel 9, eerste lid, en bovendien op:
 - a. de bouw en het onderhoud van het schip, van de voortstuwingsinstallaties en van de overige werktuigen en de veiligheidsmaatregelen daaromtrent;
 - b. de stabiliteit, het laden en lossen en de veiligheidsvoorschriften daaromtrent.
2. Het examen ter verkrijging van het groot vaarbewijs voor de vaart op alle binnenwateren heeft betrekking op de in het eerste lid bedoelde onderwerpen en bovendien op de onderwerpen, bedoeld in artikel 9, tweede lid.

Artikel 11

1. Indien de aanvrager met goed gevolg een examen, bedoeld in de Wet op de Zeevischvaartdiploma's 1935 (Stb. 455) of de Wet op de Zeevaartdiploma's 1935 (Stb. 456) heeft afgelegd, dan wel aan een school, bedoeld in artikel 14, eerste lid, van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (Stb. 1963, 40) het eindexamen, bestemd voor een diploma of het bewijs, genoemd in de Wet op de Zeevischvaartdiploma's 1935 of de Zeevaartdiploma's 1935, met goed gevolg heeft afgelegd, wordt volstaan met een beperkt examen ten aanzien van de onderwerpen die door Onze Minister worden vastgesteld.
2. De in het eerste lid bedoelde onderwerpen worden in de Nederlandse Staatscourant bekend gemaakt.

Artikel 12

1. De aanvrager die een getuigschrift voor een groot vaarbewijs wenst te verkrijgen dient naast het examen tevens een vaartijd doorlopen te hebben van vier jaren.

2. Als vaartijd, bedoeld in het eerste lid, komt in aanmerking de vaartijd die de aanvrager na het bereiken van de 16-jarige leeftijd doorlopen heeft als lid van de dekbemannings van een schip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart op binnenwateren, of van een schip met een lengte van 15 meter of meer, bestemd voor de niet-bedrijfsmatige vaart op binnenwateren.

3. Indien de aanvrager een nautische schoolopleiding voor de bedrijfsmatige vaart heeft voltooid of dienst heeft gedaan als lid van de dekbemannings van een schip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart ter zee, of van een schip met een lengte van 15 meter of meer, bestemd voor de niet-bedrijfsmatige vaart ter zee, worden de jaren van schoolopleiding dan wel de jaren als lid van de dekbemannings in mindering gebracht op de vaartijd tot ten hoogste twee jaren.

4. De beoordeling van de vaartijd geschiedt door de examinator.

Artikel 13

1. De examinator opent ten minste eenmaal per jaar de mogelijkheid examens bij hem af te leggen. Hij maakt tijdig bekend voor welk tijdstip en bij wie aanmelding voor een examen dient te geschieden. Hij vermeldt tevens welk bedrag voor het afleggen van het examen aan hem verschuldigd is en hoe dat bedrag dient te worden voldaan.

2. De in het eerste lid bedoelde mededelingen worden in de Nederlandse Staatscourant geplaatst. Deze mededelingen worden door de examinatoren tevens bekend gemaakt in tenminste hun vakbladen.

Artikel 14

De examinator zorgt dat de examens worden afgenomen in daartoe geschikte lokalen. Hij zorgt voor toezicht en een goede gang van zaken bij het examen. Onder meer dienen maatregelen te worden getroffen om bedrog te voorkomen.

Artikel 15

De examinator houdt een examenstaat bij. Een afschrift daarvan zendt hij aan de Directeur-Generaal na afloop van het kalenderkwartaal, waarin het examen heeft plaatsgevonden.

Artikel 16

Indien zich tijdens het examen onregelmatigheden hebben voorgedaan stelt de examinator zo spoedig mogelijk een verslag op omtrent het voorgevallene.

Artikel 17

De examinator bewaart het verslag en de examenbescheiden gedurende een jaar na afloop van het examen.

Artikel 18

1. De examinator biedt de gecommiteerde gelegenheid om het examen bij te wonen. Hij verschaft de gecommiteerde inzage van het verslag en de examenbescheiden en verstrekt alle inlichtingen die de gecommiteerde nodig acht om zich een oordeel over het examen te kunnen vormen.

2. De gecommiteerde stelt, indien hij daartoe aanleiding aanwezig acht, de Directeur-Generaal schriftelijk in kennis van zijn bevindingen omtrent het examen.

Artikel 19

1. Indien daartoe naar zijn oordeel aanleiding bestaat kan de Directeur-Generaal een gecommiteerde belasten met het inwinnen van inlichtingen omtrent een reeds gehouden examen. De examinator verleent hierbij alle medewerking en verschaft inzage van de examenbescheiden.

2. De gecommiteerde stelt de Directeur-Generaal schriftelijk in kennis van zijn bevindingen.

Artikel 20

De examens ter verkrijging van een klein vaarbewijs worden afgenomen met inachtneming van een examenregeling en een examenprogramma, die door Onze Minister worden vastgesteld.

Artikel 21

1. De examens ter verkrijging van een groot vaarbewijs worden afgenomen met inachtneming van de examenregeling en het examenprogramma van de examinator, mits deze zijn goedgekeurd door Onze Minister.

2. Onze Minister keurt de examenregeling en het examenprogramma slechts goed indien deze naar zijn oordeel voldoende waarborgen bevatten dat de vereiste kennis en bekwaamheid van de kandidaat naar behoren worden onderzocht.

3. Indien de examinator geen examenregeling en examenprogramma heeft die door Onze Minister zijn goedgekeurd, worden de in het eerste lid bedoelde examens afgenomen met inachtneming van een examenregeling en een examenprogramma, die door Onze Minister worden vastgesteld.

4. De vorige leden zijn van toepassing op wijzigingen van de examenregeling en van het examenprogramma van de examinator.

Artikel 22

1. De in de artikelen 20 en 21 bedoelde examenregelingen dienen bepalingen te bevatten met betrekking tot:

- a. het aanmelden en oproepen voor het examen;
- b. de wijze van examineren;
- c. de duur van het examen;
- d. de mogelijkheid van een beperkt examen;
- e. het slagen en afwijzen;
- f. het toezicht, het voorkomen van bedrog en de goede gang van zaken tijdens het examen;
- g. het beroep bij uitsluiting van deelneming of verdere deelneming aan het examen.

2. Het beroep, bedoeld in het eerste lid, onder g, wordt schriftelijk en met redenen omkleed ingesteld binnen 14 dagen na de beslissing over uitsluiting van deelneming of verdere deelneming aan het examen.

3. Het beroep wordt ingesteld bij een in de examenregeling aangewezen instantie.

4. De beslissing op het beroep wordt binnen 30 dagen na ontvangst van het beroepschrift medegedeeld aan degene, die het beroep heeft ingesteld.

5. De examenregeling, bedoeld in artikel 21, dient tevens bepalingen te bevatten ten aanzien van herexamen.

6. De in de artikelen 20 en 21 bedoelde examenprogramma's dienen een nadere aanduiding te bevatten van de onderwerpen van het examen, bedoeld in de artikelen 9 en 10.

7. De examenregelingen en de examenprogramma's worden in de Nederlandse Staatscourant bekendgemaakt.

§ 5. Erkenning van bewijzen van vaarbekwaamheid voor de binnenvaart

Artikel 23

Onze Minister kan voor de toepassing van de volgende artikelen van de Binnenschepenwet de daarnaast aangeduide bewijzen van vaarbekwaamheid voor de binnenvaart erkennen:

- a. artikel 17, eerste lid, onder g: bewijzen die zijn afgegeven door een bevoegde autoriteit in het buitenland en worden gebruikt voor het varen met een in het buitenland teboekgesteld schip;
- b. artikel 23, derde lid, onder b: bewijzen die in Nederland van overheidswege of die in het buitenland aan daar woonachtigen door een bevoegde autoriteit zijn afgegeven;
- c. artikel 55, eerste lid, onder c en d: bewijzen die zijn verkregen op grond van een in Nederland afgelegd examen of zijn afgegeven door een instantie in het buitenland, aangewezen door de overheid aldaar.

Artikel 24

1. Erkenning van een bewijs van vaarbekwaamheid voor de binnenvaart vindt plaats indien naar het oordeel van Onze Minister het bewijs voldoende waarborg biedt voor het veilig voeren van een schip op binnenwateren.
2. Onze Minister kan ter vorming van zijn oordeel verlangen dat bescheiden worden overgelegd en inlichtingen worden verschaft met betrekking tot de kennis en bekwaamheid die ten grondslag liggen aan de afgifte van het bewijs van vaarbekwaamheid.

Artikel 25

1. Een bewijs van vaarbekwaamheid wordt erkend voor de vaart op rivieren, kanalen en meren of voor de vaart op alle binnenwateren, dan wel voor de bedrijfsmatige vaart of voor de niet-bedrijfsmatige vaart, naar gelang het bewijs naar het oordeel van Onze Minister voldoende waarborg biedt voor het veilig voeren van een schip op de betrokken wateren ter uitoefening van de bedrijfsmatige vaart of van de niet-bedrijfsmatige vaart.
2. Voor de toepassing van artikel 55, eerste lid, aanhef en onder c en d, van de Binnenschepenwet wordt het bewijs van vaarbekwaamheid erkend voor de vaart op alle binnenwateren.

Artikel 26

De erkenning kan betrekking hebben op een enkel bewijs van vaarbekwaamheid voor de binnenvaart of op een groep gelijke bewijzen.

Artikel 27

Alvorens Onze Minister een beslissing neemt omtrent erkenning van bewijzen van vaarbekwaamheid hoort hij de Stichting Koninklijk Onderwijsfonds voor de Scheepvaart indien het een erkenning voor de bedrijfsmatige vaart betreft. Indien het een erkenning betreft voor de niet-bedrijfsmatige vaart hoort hij ten minste een van de volgende instellingen: de Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB, het Koninklijk Nederlands Watersport Verbond, de Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club en de Nederlandse Waterski Bond.

§ 6. Slotbepalingen

Artikel 28

Onze Minister kan nadere regelen geven ter uitvoering van dit besluit. Zij worden in de Nederlandse Staatscourant bekendgemaakt.

Artikel 29

1. Dit besluit kan worden aangehaald als «Besluit vaarbewijzen binnenvaart».

2. Het treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen, dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 25 oktober 1982

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
H. J. Zeevalking

Uitgegeven de *zestiende* november 1982

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 14 december 1982 nr. 241.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Het onderhavige besluit regelt ingevolge de Binnenschepenwet de onderwerpen die samenhangen met de verkrijging van het klein vaarbewijs voor de niet-bedrijfsmatige vaart (pleziervaart) en van het groot vaarbewijs voor de bedrijfsmatige vaart.

Het betreft onder meer de eisen die betrekking hebben op de lichamelijke geschiktheid, op de kennis en bekwaamheid om het schip te voeren en op de vaartijd.

Voorts worden nader geregeld de toelating tot het examen en de wijze van examineren.

Vervolgens worden nadere regelen gegeven voor de gevallen waarin het geneeskundig onderzoek en de examinering achterwege kunnen blijven. In bepaalde gevallen wordt immers volstaan met het overleggen van een eigen verklaring in plaats van een geneeskundige verklaring. Ook het examen kan soms achterwege blijven, namelijk indien een ten hoogste een jaar verlopen (wettelijk) vaarbewijs of een erkend diploma voor de binnenvaart wordt overgelegd.

Opgemerkt zij dat een gedetailleerde keuringsregeling (met uitgewerkte geneeskundige eisen alsmede nadere regelen inzake de eigen verklaring) en een examenregeling (met uitgewerkte exameneisen) voor de niet-bedrijfsmatige vaart in ministeriële regelingen zullen worden opgenomen.

Voor wat de bedrijfsmatige vaart betreft zal de examenregeling van de examinerende instelling worden gevolgd, mits die regeling een ministeriële goedkeuring heeft verkregen.

De aard van die keurings- en examenregelingen is niet zodanig dat opname daarvan in het onderhavige besluit noodzakelijk is. Die regelingen zullen wel in de Nederlandse Staatscourant worden gepubliceerd en dienst doen als vademecum voor de keurende arts, voor de examinerator en voor de kandidaten voor het vaarbewijs.

Met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en van de pleziervaart is in ruime mate overleg gepleegd over de onderhavige materie. Dat overleg, van algemene of incidentele aard, schriftelijk dan wel mondeling, heeft plaatsgevonden met (in alfabetische volgorde): Algemene Verladere- en Eigen Vervoer Organisatie, 's-Gravenhage; Belangen Vereniging Beroeps Zeilschippers, Enkhuizen; Centrale Bond van Scheepsbouwmeesters in Nederland, Delft; Federatie Oud-Nederlandse Zeilschepen, Hazerswoude-Rijndijk; Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club, Utrecht; Koninklijke Nederlandse Toeristenbond, ANWB, 's-Gravenhage; Koninklijk Nederlands Watersport Verbond, Amsterdam; Koninklijk Onderwijsfonds voor de Scheepvaart, Amsterdam; Koninklijke Schippersvereniging Schuttevaer, Rotterdam, mede namens:

- Centraal Bureau voor Rijn- en Binnenvaart, Rotterdam,
- Federatie van Schippersbonden, Rotterdam,
- de Onafhankelijke Nederlandse Schippersvakbond/Algemeene Schippersvereniging, Rotterdam,
- de Vereeniging van Sleep- en duwbooteigenaren «Rijn en IJssel», Rotterdam;

Landelijke Vereniging tot Behoud van het Zeilend Bedrijfsvaartuig, Delft; Nederlandse Waterski Bond, Haarlem; Recron, Organisatie van recreatie-ondernemers Nederland, Arnhem; Visserijchap, 's-Gravenhage.

Voorts werd ter uitvoering van artikel 58, derde lid, van de Binnenschepenwet een voor-ontwerp van dit besluit (met toelichting) bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant van 6 oktober 1981, nr. 191. Mededeling daarvan is gedaan aan de Staten-Generaal.

Artikelen

Artikel 1

Luchtkussenvoertuigen (hovercrafts) hebben in de Nederlandse wetgeving nog geen duidelijke status verworven. Zolang een concrete bepaling daaromtrent ontbreekt blijft er onzekerheid bestaan over de vraag, of voor die voertuigen een vaarbewijsverplichting geldt in het kader van de Binnenschepenwet. De ondergetekende acht het wenselijk dat ook bestuurders van luchtkussenvoertuigen zijn voorzien van een vaarbewijs indien wordt deelgenomen aan het verkeer te water. Daartoe stelt het tweede lid van dit artikel luchtkussenvoertuigen gelijk met schepen voor de toepassing van enkele relevante bepalingen in de Binnenschepenwet.

Artikel 2

Hoewel de indeling van de vaarbewijzen al uit de wet zelf te lezen valt (artikel 18), wordt uit het oogpunt van samenhang met de overige bepalingen van het besluit die indeling in het artikel herhaald.

Vervolgens geeft onderstaand overzicht aan welk vaarbewijs wordt vereist voor het varen met de verschillende categorieën schepen die in artikel 16, eerste lid, van de Binnenschepenwet worden genoemd.

a. Schepen, bestemd of gebezigd voor het bedrijfsmatig vervoer van goederen, met een laadvermogen van 15 ton of meer: groot vaarbewijs.

b. Schepen, bestemd of gebezigd voor het bedrijfsmatig vervoer van personen:

– meer dan 12 personen buiten de bemanning, ongeacht de lengte van het schip: groot vaarbewijs,

– 12 personen of minder buiten de bemanning en een scheepslengte van 15–20 meter: klein vaarbewijs,

– 12 personen of minder buiten de bemanning en een scheepslengte van 20 meter of meer: groot vaarbewijs.

c. Sleep- en duwboten: groot vaarbewijs, tenzij hun lengte minder dan 20 meter is en zij niet gebezigd worden voor het slepen, duwen of langszij vastgemaakt meevoeren van schepen met een lengte van 20 meter of meer: klein vaarbewijs.

d. Schepen, bestemd of gebezigd voor andere bedrijfsmatige vaart dan onder a, b of c bedoeld,

– met een scheepslengte van 15–20 meter: klein vaarbewijs,

– met een scheepslengte van 20 meter of meer: groot vaarbewijs.

e. Schepen, bestemd of gebezigd voor de niet-bedrijfsmatige vaart (pleziervaart) met een scheepslengte van 15 meter of meer: klein vaarbewijs.

f. Motorboten, die een lengte van minder dan 15 meter hebben en die een snelheid van meer dan 20 kilometer per uur kunnen bereiken: klein vaarbewijs.

Volledigheidshalve zou nog kunnen worden gesteld dat voor het varen met schepen met een lengte van minder dan 15 meter volgens de (huidige) wet geen vaarbewijs wordt verlangd, behalve wanneer zich een geval voordoet als hierboven onder a, b (meer dan 12 personen), c en f (snelle motorboten) wordt bedoeld.

Vanzelfsprekend is het groot vaarbewijs ook geldig voor het varen met schepen waarvoor het klein vaarbewijs voldoende is.

In verband met het vorenstaande dient volgend schema.

<i>Afmeting</i>		<i>Bedrijfsmatig vervoer van goederen</i>	
15 ton laadvermogen of meer ongeacht lengte	groot vaarbewijs		
		<i>bedrijfsmatig vervoer van personen</i>	
		12 personen of minder buiten de bemanning	meer dan 12 personen buiten de bemanning
lengte minder dan 15 meter	geen vaarbewijs	groot vaarbewijs	
15–20 meter lengte	klein vaarbewijs	groot vaarbewijs	
lengte 20 meter of meer	groot vaarbewijs	groot vaarbewijs	
<i>sleep- of duwboten</i>			
		niet gebezigd voor het slepen, duwen of langs-zij vastgemaakt meevoeren van schepen met een lengte van 20 meter of meer	wel gebezigd voor het slepen, duwen of langs-zij vastgemaakt meevoeren van schepen met een lengte van 20 meter of meer
lengte minder dan 20 meter	klein vaarbewijs	groot vaarbewijs	
lengte 20 meter of meer	groot vaarbewijs	groot vaarbewijs	
<i>andere bedrijfsmatige vaart</i>			
15–20 meter	klein vaarbewijs		
lengte 20 meter of meer	groot vaarbewijs		
<i>niet-bedrijfsmatige vaart (pleziervaart)</i>			
lengte 15 meter of meer	klein vaarbewijs		
<i>bedrijfsmatige en niet-bedrijfsmatige vaart</i>			
		geen snelle motorboot ¹	snelle motorboot ¹
lengte minder dan 15 meter	geen vaarbewijs	klein vaarbewijs	

¹ Onder snelle motorboten worden verstaan: motorboten die een snelheid van meer dan 20 kilometer per uur kunnen bereiken.

Voor wat betreft de onderverdeling van beide vaarbewijzen voor het varen op rivieren, kanalen en meren, dan wel voor het varen op alle binnenwateren zij verwezen naar de toelichting bij de artikelen 9 en 10.

Artikel 3

De bepaling van het derde lid, namelijk dat een getuigschrift of een erkend vaarbekwaamheidsbewijs slechts eenmaal kan worden gebruikt, beoogt te voorkomen dat het getuigschrift of het erkende bewijs wederom wordt gebruikt ter verkrijging van een vaarbewijs, indien het eerder verstrekte vaarbewijs ongeldig is geworden.

Artikel 25, tweede lid, van de Binnenschepenwet bepaalt onder andere dat de bezitter van een vaarbewijs bij vermoeden van onbekwaamheid een examen moet afleggen. Gebruik makende van een eerder verkregen getuigschrift of van een erkend vaarbekwaamheidsbewijs, zou hij opnieuw een vaarbewijs kunnen verkrijgen indien zijn oude vaarbewijs wegens onbekwaamheid zou worden ingetrokken.

Ook de bezitter van een verlopen vaarbewijs zou na het verstrijken van het jaar, dat hem wordt gegund om zonder examen een vaarbewijs voor een volgend tijdvak te verkrijgen, gebruik kunnen maken van een eerder verkregen getuigschrift of van een erkend vaarbekwaamheidsbewijs om toch een nieuw vaarbewijs te verkrijgen. In dit verband zij verwezen naar het volgend artikel.

Artikel 4

Deze bepaling verschaft bezitters van vaarbewijzen, waarvan de geldigheidsduur is verstreken, een speling van een jaar om alsnog zonder examen een vaarbewijs te verkrijgen voor een volgend tijdvak van geldigheid. Hierbij zij verwezen naar artikel 23, derde lid, onder a, van de Binnenschepenwet en, voor wat de geldigheidsduur betreft, naar artikel 24 van de wet.

Vorenbedoelde bezitters van vaarbewijzen moeten evenwel bij het aanvragen van een volgend vaarbewijs weer worden gekeurd of een eigen verklaring overleggen naar gelang het een groot vaarbewijs of een klein vaarbewijs betreft. Van de uitslag van het onderzoek naar hun lichamelijke geschiktheid zal het afhangen of zij het vaarbewijs voor een volgend tijdvak kunnen verkrijgen.

Artikel 5

Artikel 55, eerste lid, van de Binnenschepenwet opent de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden een vaarbewijs te verkrijgen zonder dat behoeft te worden voldaan aan alle eisen die de wet in artikel 19 daarvoor stelt.

Die mogelijkheid staat open voor degenen die al drie jaren het schippersberoep op de binnenwateren hebben uitgeoefend. De schepen, waarmee werd gevaren, moeten wel behoren tot de in artikel 16 van de wet opgesomde categorieën.

Bezitters van pleziervaartuigen met een lengte van 15 m of meer en bezitters van snelle motorboten (speedboten) kunnen eveneens aanspraak maken op de afgifte van een vaarbewijs indien zij drie jaren of meer dergelijke vaartuigen in eigendom hebben gehad. (Het opeenvolgend bezit van enkele vaartuigen in die periode van drie jaren vormt geen bezwaar; men behoeft niet drie jaren lang één en hetzelfde vaartuig in eigendom te hebben gehad). Als andere mogelijkheid verschaft het bezit van een diploma van bedrijfsmatige vaart of voor de pleziervaart aanspraak op een vaarbewijs mits dat diploma is erkend (zie artikel 23, onder c).

Bij het voorgaande wordt de stand van zaken beoordeeld naar de toestand bij het in werking treden van artikel 19 van de Binnenschepenwet. Dit tijdstip is gesteld op 1 oktober 1982.

Aanvragers, die dan 65 jaar of ouder zijn, zullen nog wel een eigen verklaring moeten overleggen. Bij artikel 7 wordt daar nader op ingegaan.

De wet stelt geen beperkingen ten aanzien van de nationaliteit van de aanvrager. Ook de buitenlandse schipper, de buitenlandse eigenaar van een pleziervaartuig en de bezitter van een buitenlands diploma voor de binnenvaart kunnen het Nederlandse vaarbewijs aanvragen indien zij aan de gestelde voorwaarden voldoen.

Degenen die volgens vorenbedoelde regeling een vaarbewijs willen verkrijgen, zullen aannemelijk moeten maken dat zij voldoen aan de voorwaarden die voor hen gelden.

Voor het aannemelijk maken van een drie-jarige vaartijd als binnenschipper (hetzij man, hetzij vrouw) kunnen bij voorbeeld worden gebruikt een aanstellingsbewijs als schipper, een vergunning van de Commissie Vervoervergunningen of afschriften van ladingpapieren, een en ander betrekking hebbende op de laatste drie jaren.

De schippersvrouw, die het vaarbewijs wil verkrijgen omdat zij drie jaren (of meer) naast en met haar man het schip heeft gevoerd, zou dat bijvoorbeeld ook aannemelijk kunnen maken door middel van verklaringen van havenmeesters of sluismeesters die de schippersfamilie kennen, voor het geval de schipperspapieren niet op haar naam staan.

Ook directeuren van internaten voor schipperskinderen, die op de hoogte zijn van de werkzaamheden van de schippersfamilie, kunnen dergelijke verklaringen verstrekken. Verklaringen van personen, die verstrengelde belangen hebben met de aanvrager, zullen met soepelheid maar ook met voorzichtigheid moeten worden beoordeeld.

Het aantonen van de eigendom van een pleziervaartuig kan geschieden bijvoorbeeld door middel van een koopakte, een verzekeringspolis, nota's van werven, of – voor wat snelle motorboten betreft – een bewijs van registratie, afgegeven door de Rijksdienst voor het Wegverkeer. Voor zelfgebouwde pleziervaartuigen kunnen aankoopnota's van belangrijke onderdelen als bewijsstukken dienst doen.

Om erkenning van een reeds verworven diploma voor de binnenvaart te verkrijgen zal de aanvrager van een vaarbewijs aannemelijk moeten maken dat zijn diploma voldoende waarborg biedt voor het veilig voeren van het schip op de binnenwateren. Dat kan bijvoorbeeld door het overleggen van de exameneisen, waaraan hij heeft moeten voldoen.

In het algemeen kan tenslotte worden gesteld dat voor het aannemelijk maken van feiten of omstandigheden, die in verband met de aanvraag van het vaarbewijs van belang zijn, alle wettelijke bewijsmiddelen zijn toegelaten.

Artikel 6

De keuringseisen zullen gedetailleerd worden weergegeven in het ministerieel keuringsbesluit, waar in het artikel op wordt gedoeld.

Deze eisen zijn vrijwel gelijk aan die, welke voor de Rijnvaart gelden. (Zie voor de Rijnvaarteisen het besluit van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat van 14 juli 1976, nr. A-1/V25389, Stcrt. 1976, 139). De keuring zal geschieden door artsen die ook voor het varen op de Rijn keuringen verrichten. De gang van zaken bij keuring (en herkeuring) zal eveneens in het ministerieel besluit worden geregeld.

In dit verband zij er op gewezen, dat een geneeskundige verklaring ook kan worden afgegeven wanneer een deskundige van oordeel is dat een in een eigen verklaring vermelde afwijking het veilig varen niet nadelig zal beïnvloeden (artikel 7, vijfde lid).

Artikel 7

Het eerste lid van dit artikel bevat een nadere aanduiding van de gevallen – bedoeld in artikel 23, eerste lid en in artikel 55, vierde lid, van de Binnenschepenwet – waarbij geen geneeskundig onderzoek behoeft plaats te vinden. Wel moet een eigen verklaring worden overgelegd zoals dat bij het rijbewijs het geval is.

Aanvragers van een klein vaarbewijs, van welke leeftijd ook, behoeven geen geneeskundig onderzoek te ondergaan; zij kunnen volstaan met het overleggen van een eigen verklaring.

Zo ook degene, die een groot vaarbewijs voor alle binnenwateren wil verkrijgen en al in het bezit is van een groot vaarbewijs voor rivieren, kanalen en meren. Heeft hij de 65-jarige leeftijd al bereikt, dan moet een geneeskundig onderzoek worden ondergaan.

De wet zegt vervolgens dat met een eigen verklaring kan worden volstaan wanneer niet langer dan een jaar tevoren een overeenkomstig (geneeskundig) onderzoek met gunstig gevolg heeft plaatsgevonden. Als overeenkomstig onderzoek worden beschouwd de keuringen van overheidswege van schippers van rijksvaartuigen, loodsen (Koninklijk besluit van 25 juni 1971, nr. 58 houdende vaststelling van een nieuw Keuringsreglement loodswezen

en nieuw Keuringsreglement voor de dienst der betonning, bakening en verlichting), Rijnschippers (besluit van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat van 14 juli 1976, nr. A-1/V25389, Stcrt. 1976, 139, genaamd Rijnschipperspatenten, keuringen betreffende lichamelijke geschiktheid) en van degenen, aan wie aan boord van zeeschepen de wacht of het houden van uitkijk kan worden opgedragen (artikel 119 Schepenbesluit 1965, Stb. 1965, 367 en de daarbij behorende bijlage XXIII-Keuringsreglement en Keuringsreglement als bedoeld in artikel 33, eerste lid, van het Schepelin- genbesluit van 15 mei 1937, Stb. 242, laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 5 april 1978, Stb. 232).

Of in andere gevallen dan de hiervoren genoemde ook sprake is van een overeenkomstig onderzoek, wordt beoordeeld door de Directeur-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken, gehoord een in artikel 21, tweede lid, van de Binnenschepenwet bedoelde deskundige.

Wanneer de eigen verklaring op enige afwijking wijst, wordt een medisch deskundige ingeschakeld. Het ligt in het voornemen daarvoor de medisch adviseur van de scheepvaartinspectie aan te wijzen.

Valt de beoordeling door de medisch deskundige gunstig uit, dan wordt een geneeskundige verklaring afgegeven; zo neen, dan staat het de indiener van de eigen verklaring vrij zich te onderwerpen aan een geneeskundig onderzoek op de voet van artikel 6. Afgewacht moet worden of de uitslag van dit onderzoek beter uitvalt dan de beoordeling door de medisch deskundige.

Binnen het kader van de overgangsregeling van artikel 55 van de Binnenschepenwet worden schippers van 65 jaar en ouder bij de afgifte van het vaarbewijs niet vrijgesteld van een onderzoek naar hun fysieke geschiktheid voor de vaart. Zij moeten ingevolge het vierde lid van dat artikel een verklaring overleggen, die betrekking heeft op hun algemene lichamelijke geschiktheid en de geschiktheid van de gezichts- en gehoororganen.

Om die oudere schippers, die de binnenvaart bedrijfsmatig uitoefenen, niet onmiddellijk te belasten met de normale keuringsprocedure (met een volledige keuring), wordt de eerste keer en eenmalig volstaan met het overleggen van een eigen verklaring. Aannemende dat de overgelegde eigen verklaring geen aanleiding geeft tot een nader onderzoek, zal het vaarbewijs worden afgegeven nadat ook de overige over te leggen bescheiden in orde zijn bevonden. Het vaarbewijs zal volgens artikel 24, derde lid, de Binnenschepenwet worden afgegeven voor een tijdvak van drie jaren. Daarna wordt voor de oudere schippers, die de binnenvaart bedrijfsmatig blijven uitoefenen, de normale keuringsprocedure gevolgd.

De gang van zaken met betrekking tot de eigen verklaring wordt bij ministerieel besluit nader geregeld. Deze regeling wordt opgenomen in hetzelfde ministerieel besluit, dat betrekking heeft op de geneeskundige keuring (artikel 6, derde lid).

Artikel 9 en 10

Aan hen die slechts de rivieren, kanalen en meren bevaren, behoeven niet die eisen te worden gesteld die voor schippers op ruime wateren (namelijk de Westerschelde, de Oosterschelde, het IJsselmeer, de Waddenzee, de Eems en de Dollard) moeten gelden; zij kunnen volstaan met een «lichter» vaarbewijs.

Op die ruime wateren heeft men te maken met snel veranderende weersomstandigheden ver van de wal, sterke invloed van wind en neerslag op de navigatie, getijwerking en golfslag, het ontbreken van landnavigatie en het moeten varen op koers, in het algemeen het varen onder omstandigheden die verwant zijn aan die welke op zee voorkomen. Dat maakt het stellen van extra eisen – die in artikel 9, tweede lid, worden opgesomd – nodig.

Ook voor het verkrijgen van een groot vaarbewijs wordt meer kennis gevraagd dan voor het verwerven van een klein vaarbewijs. Het groot

vaarbewijs wordt namelijk vereist om het bedrijfsmatig varen met goederen en/of passagiers op verantwoorde wijze te kunnen uitoefenen. De daarmee verband houdende exameneisen worden vermeld in het eerste lid van artikel 10.

De exameneisen voor de verschillende soorten vaarbewijzen (voor rivieren, kanalen en meren en voor alle binnenwateren) worden in uitgewerkte vorm opgenomen in de examenprogramma's. Artikel 22, zesde lid, schrijft voor dat in die programma's de onderwerpen van het examen nader moeten worden aangeduid.

Artikel 11

Tijdens de behandeling van het wetsontwerp Binnenschepenwet in de Tweede Kamer is een motie van de heer Van Rossum c.s. aangenomen (Zitting 1980-1981, 13 978, nr. 30), waarin de Regering wordt uitgenodigd om de diploma's, behaald via de scholen voor de zeevisvaart gelijk te stellen met een bewijs van vaarbekwaamheid zoals bedoeld in artikel 20 (thans 23), derde lid, onder b, van de Binnenschepenwet.

De bewoordingen van vorenbedoeld artikel - waar sprake is van een bewijs van vaarbekwaamheid voor de binnenvaart, dat na erkenning vrijstelling geeft van het examen - laten niet toe dat de bedoelde schooldiploma's voor erkenning in aanmerking komen. Evenmin is zulks het geval voor de schooldiploma's in de zeevaart, noch voor de diploma's, verkregen op grond van de Wet op de Zeevisvaartdiploma's 1935 en de Wet op de Zeevaartdiploma's 1935. Evenwel zij opgemerkt dat op praktische wijze tegemoet kan worden gekomen aan de bedoeling van de motie door ten aanzien van de houders van deze diploma's te volstaan met een beperkt examen, bijvoorbeeld inzake de kennis van binnenvaartregelingen.

Op grond van genoemde wetten en van de besluiten die het verkrijgen van een schooldiploma regelen worden immers al examens afgenomen inzake verschillende onderwerpen die ook worden vermeld in de artikelen 9 en 10.

Het beperkt examen wordt nader geregeld in de examenregeling voor het groot vaarbewijs. Verwezen zij naar de artikelen 21 en 22, eerste lid, onder d.

Artikel 13

Mededelingen betreffende af te nemen examens dienen ingevolge het tweede lid van artikel 13 in de Nederlandse Staatscourant te worden geplaatst. De examinatoren dragen tevens zorg voor plaatsing in vakbladen (eventueel ook in de landelijke pers).

Artikel 20

De verscheidenheid aan examenregelingen en -programma's in de pleziervaart is groot. Op bonds- en verenigingsniveau en in de particuliere sector worden opleidingen gegeven en examens afgenomen die naar inhoud en gehalte duidelijke verschillen vertonen.

Naast degelijke opleidingen en examens komen ook opleidingen en examens voor die voor het uiteindelijk resultaat, namelijk het veilig varen op de binnenwateren, nauwelijks voldoende zijn.

Om die redenen wordt de voorkeur gegeven aan een algemeen geldende examenregeling en een daaraan verbonden examenprogramma, beide vastgesteld door de Minister van Verkeer en Waterstaat. Daardoor wordt een uniforme basis verkregen voor de afgifte van het klein vaarbewijs. De examinering kan bovendien als instrument dienen om het niveau van kennis en bekwaamheid op het door de overheid gewenste peil te brengen en zo nodig bij te stellen. Met het oog daarop lijkt het ook raadzaam de

examenopgaven van overheidswege vast te stellen, althans voorlopig. In de ministeriële examenregeling zullen daarover enkele bepalingen worden opgenomen.

Het ligt in het voornemen de examens aan de hand van de ministeriële examenregeling te laten afnemen door de ANWB, het Koninklijk Nederlands Watersport Verbond, de Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club en de Nederlandse Waterski Bond. Deze bonden kunnen representatief worden geacht voor de pleziervaart.

Hun aanwijzing als examinator zal geschieden op grond van artikel 22, eerste lid, van de Binnenschepenwet.

Opgemerkt zij dat de opleiding voor het examen geheel wordt overgelaten aan het initiatief van de watersportbonden, vaarscholen, verenigingen en particulieren. Zij kunnen bij hun opleiding het door de overheid vastgestelde examenprogramma als leidraad gebruiken.

Artikel 21

In de bedrijfsmatige binnenvaart is de situatie anders dan in de pleziervaart. Er is meer eenheid in de examinering. Al van de twintiger jaren af worden de examens voor de bedrijfsmatige binnenvaart afgenomen door het Koninklijk Onderwijsfonds voor de Scheepvaart (KOF). Deze instelling treedt op als centrale exameninstantie voor binnenschippers. Zij neemt examens af op basis van een reglement en een examenprogramma, die door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen zijn goedgekeurd.

In de memorie van toelichting bij het wetsontwerp (Tweede Kamer, zitting 1975-1976, 13978, nr. 3, blz. 39) is reeds als verwachting uitgesproken dat het KOF als examinator voor het groot vaarbewijs zal worden aangewezen. Het KOF-reglement en -programma zullen kunnen worden gebruikt voor de examens voor het wettelijk vaarbewijs, voor zover nodig na aanpassing aan de normen die het besluit voor het verkrijgen van het vaarbewijs stelt.

Reglement en programma moeten daartoe ook door de Minister van Verkeer en Waterstaat worden goedgekeurd.

Artikel 22

De bepalingen van dit artikel zijn vooral gericht op de belangen van de kandidaten bij het examen.

Verschillende onderwerpen moeten in de examenregelingen nader worden geregeld; de examenstof – bedoeld in de artikelen 9 en 10 – dient in de examenprogramma's in uitgewerkte vorm te worden opgenomen; de examenregelingen en -programma's zullen worden bekendgemaakt. De examinatoren zijn ingevolge artikel 20 of artikel 21, eerste c.q. derde lid, hieraan gebonden. Houdt een examinator zich niet aan de examenregeling of het examenprogramma, dan kan de Minister de aanwijzing als examinator intrekken op grond van artikel 22, derde lid, van de Binnenschepenwet.

Artikel 23

Ingevolge artikel 58, eerste lid, van de Binnenschepenwet kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur een nadere regeling gegeven worden met betrekking tot in de wet geregelde onderwerpen. Krachtens deze algemene delegatiebepaling, alsmede krachtens de delegatiebepaling van artikel 23, vierde lid, van de wet worden in het onderhavige artikel nadere regelen gegeven met betrekking tot het bepaalde in de artikelen 17, eerste lid, onder g, 23, derde lid, onder b en 55, eerste lid onder c en d van de wet.

In deze artikelen van de wet is sprake van erkenning van bewijzen van vaarbekwaamheid voor de binnenvaart. In elk artikel heeft de erkenning een eigen achtergrond.

In artikel 17, eerste lid, onder g, van de wet gaat het om schippers van buitenlandse schepen, die gedurende hun vaart in Nederland vrijstelling behoeven van de vaarbewijsverplichting, omdat zij zelf al in het bezit zijn van een (buitenlands) diploma voor de binnenvaart. Aan de hand van de eisen, die voor de buitenlandse schippers in hun land gelden, zal worden nagegaan of hun diploma's kunnen worden erkend voor het veilig varen op de Nederlandse binnenwateren.

In artikel 23, derde lid, onder b, van de wet gaat het niet om vrijstelling van de vaarbewijsverplichting, maar om vrijstelling van de verplichting tot het afleggen van een examen als bedoeld in artikel 22 van de wet (onderzoek naar kennis en bekwaamheid om het schip te voeren).

Die vrijstelling wordt verkregen na erkenning van het over te leggen bewijs van vaarbekwaamheid. Maar om het vaarbewijs op grond van de wet te verkrijgen moet ook nog een gezondheidsverklaring als bedoeld in artikel 21 van de wet dan wel in de daartoe geëigende gevallen (bedoeld in artikel 23, eerste lid, van de wet) een eigen verklaring worden overgelegd.

Om aan de uniformiteit van de wettelijke examenregeling zo min mogelijk afbreuk te doen zullen voor de toepassing van artikel 23, derde lid, onder b, van de wet slechts in Nederland van overheidswege afgegeven diploma's in aanmerking komen voor erkenning (bijvoorbeeld vaardiploma's van de Rijkspolitie te Water), alsmede diploma's die door een bevoegde autoriteit in het buitenland aan daar woonachtigen zijn afgegeven.

Ook in artikel 55, eerste lid, onder c en d, van de wet, welk artikel een overgangsregeling bevat, gaat het niet om vrijstelling van de vaarbewijsverplichting, maar om vrijstelling van de verplichting tot afleggen van het examen als bedoeld in artikel 22 van de wet. Na erkenning van het bewijs van vaarbekwaamheid (een bewijs, verkregen op grond van een in Nederland afgelegd examen, of een bewijs, afgegeven door een instantie in het buitenland, aangewezen door de overheid aldaar) zal zonder nader vereiste het vaarbewijs worden afgegeven. De aanvrager evenwel die van deze erkenning in het kader van de overgangsregeling gebruik wenst te maken en bij het in werking treden van de onderhavige regeling 65 jaar of ouder is, zal bovendien ter verkrijging van het vaarbewijs nog een eigen verklaring moeten overleggen. De erkenning krachtens de overgangsregeling heeft als achtergrond het honoreren van reeds gedane moeite om een diploma van voldoende gehalte te behalen nog voordat een wettelijke regeling hiervoor bestond.

Rijnschipperspatenten, bedoeld in de Herziene Rijnvaartakte, behoeven niet te worden erkend, omdat deze patenten reeds vrijstelling geven van de vaarbewijsverplichting op grond van artikel 17, eerste lid, onder f, van de wet.

Artikel 25

De erkenning zal in reikwijdte verschillend zijn naar gelang de zwaarte van het te erkennen bewijs van vaarbekwaamheid. Het is vanzelfsprekend dat een diploma voor de pleziervaart niet kan worden erkend voor de bedrijfsmatige vaart. Indien bij de beoordeling van een te erkennen vaarbekwaamheidsbewijs blijkt dat de houder daarvan geen kennis en bekwaamheid bezit om op binnenwateren te varen waar maritieme omstandigheden heersen, zal de erkenning slechts worden gegeven voor het varen op rivieren, kanalen en meren.

De soepelheid, die de wetgever betracht in de overgangsregeling van artikel 55 van de Binnenschepenwet, houdt evenwel in dat bij wijze van uitzondering in de daar bedoelde gevallen de erkenning steeds zal worden gegeven voor alle binnenwateren (Zie artikel 55, eerste lid, onder c en d, en vijfde lid van wet).

Artikel 26

Naast de mogelijkheid om een bepaald diploma van een bepaalde houder te erkennen, bestaat ook de mogelijkheid om in het algemeen alle houders van een bepaald diploma de erkenning van dat diploma te verschaffen, een en ander bij ministeriële beschikking.

Artikel 27

Om gebruik te kunnen maken van de kennis en deskundigheid ten aanzien van bestaande diploma's worden de voornaamste instellingen, die cursussen en examens verzorgen, bij de beoordeling van een bepaald diploma gehoord. Hoewel deze instellingen zelf ook bewijzen van vaarbekwaamheid uitgeven, staan hun reputatie en jarenlange ervaring er borg voor dat niet het gevaar kan ontstaan van een vermenging van deskundigheid en belang. Overigens heeft de beoordeling van een bepaald diploma door deze instellingen het karakter van een vrijblijvend advies aan de Minister, waarvan deze kan afwijken. Zonder dat daarvoor een uitdrukkelijke bepaling in dit besluit wordt opgenomen zal ook een tweetal vertegenwoordigers van het bedrijfsleven worden gehoord indien een vaarbekwaamheidsbewijs voor de bedrijfsmatige binnenvaart moet worden beoordeeld. Enkele organisaties hebben daarom verzocht.

Artikel 29

Het ligt in het voornemen om dit besluit in werking te laten treden zo spoedig mogelijk nadat de artikelen 1, 17 tot en met 26, 53, 55 tot en met 59, 63 en 64 van de Binnenschepenwet op 1 oktober 1982 in werking zijn getreden.

Nadat de administratieve verwerking van aanvragen voor een vaarbewijs op grond van artikel 55 van de Binnenschepenwet zal zijn voltooid, kunnen ook artikel 16 van de Binnenschepenwet inzake de vaarbewijsverplichting en de daarmee samenhangende strafbepalingen (artikelen 46, 47, 48, 49, 50 en 52) in werking treden.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
H. J. Zeevalking